

DEBRECENI ÚJSÁG

Előfizetés:

Helyben:	Vidéken:
Egy óra 30.000 K	Egy óra 36.000 K
Három óra 90.000 K	Három óra 108.000 K
Egyes szünnap 1200.	vasár- és ünnepnap 2000 K

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

 Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet
 A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
 Megjelenik ünnepnap utáni napot kivéve minden nap.

Kölcsön és demagógia.

Debrecen város utban levő amerikai kölcsönének befektetésénél irányadó szempontként a gyümölcsözés kérdése áll az előtérben. Nem szabad ugyanis egy pillanatra sem figyelmen kívül hagyni azt, hogy ennek a kölcsönnek a feltételei nem az egyenlő gazdasági erők egyensúlya szerint alakultak ki, hanem bizonyos tekintetben egyoldalú erők hatása alatt, mert hiszen a magyar kormány a lehetőségek szűk terét tekintve kényszerhelyzetben volt.

Világos azonban, hogy a közeli évek nagy változásokat ékelnek be gazdasági életünkbe. A konszolidáció fele vagyunk utban. Egészen bizonyos hogy néhány év múlva a ma súlyosoknak ítélt feltételek még súlyosabbak fognak lenni. Normális körülmények között ilyen kölcsönök nem lehetett volna beszélni s az adás részéről veszedelmes luxus lett volna felvétele.

Ilyen körülmények között egy ilyen kölcsönt magánháztartásnak a saját maga jól felfogott érdekében csupán olyan területekre volna szabad befektetni amelyek abszolút bizonyossággal ígérnek és hozzák meg a kalkulált gyümölcsöt s amely befektetések a bekövetkező nagyobb tőkekinálat idején is versenyképesek maradnak az olcsóbb hitelekkel szemben.

Egy közháztartás, amelyet kizárólag erkölcsi célok vezetnek s gazdasági műveletei is mindig ezt az erkölcsi célt szolgálják, sokkal inkább kötelezve van ezeknek a szempontoknak betartására. Debrecen város pénzügyi és gazdasági sikere az egész lakosság javára szolgál, de viszont a pénzügyi és gazdasági károk és veszteségek is visszaháramlanak a lakosságra.

Ha tehát ennek a kölcsönnek gazdaságos befektetése pénzügyi sikereket hoz, azt az egész város lakossága élvezni fogja, de ha pénzügyileg rosszul üt be a gyümölcsötetés, a város lakosságának meg kell nyitnia zsebeit.

A legutóbbi városi közgyűlésen az egyik bizottsági tag úgy értette a kamatoztatást, hogy azt a szociális irányú beruházásoknak kell erkölcsi értelemben hozni. Tetszetős beállítás, de a demagógia ütözködik ki belőle. Hangsúlyozva a legaláhuzottabbban, hogy szociális és kulturális beruházásokra igenis szükség van, vajjon mi következnék akkor be, ha nem hederítve a pénzügyi gyümölcsötetésre kizárólag szociális és közegészségügyi és más effélékre költenék el a drága pénzt? Az, hogy az évente sok-

sok milliárdot kitevő törlesztést a város lakosságainak kellene ki verejékezni, a mai adóterhet 100—200 százalékkal felemelni és összeomlani a katasztrófális teher alatt. Talán csak nem ezt gondolta a bizottsági tag ur erkölcsi gyümölcsötetés alatt?...

Minden bizonnyal lehet találni olyan beruházásokat, melyek sohasem veszítik el versenyképes gyümölcsöt-

tetésüket s emellett szociális jellegűek is, mert ne felejtjük a város minden egyes megnyert vagy elvesztett fillére a lakosság zsebére megy.

A mások zsebére hangzatos szociális beruházásokat hajszolni s nem törődni a polgárság vagyoni csődjével, de ugyanakkor a városi polgárság apostolának lenni akarni — legálább is demagógia.

Vértelen katonai államcsíny Lisszabonban.

A felkelők megadták magukat.

Párizs, július 20.

Tegnap elterjedt itteni politikai körök a híre, hogy

Portugáliában ismét államcsíny történt.

A Havas-ügynökség erről a következő lisszaboni táviratot közli:

— Ma délelőtt

katonai felkelés tört ki Lisszabonban, amelyben több csapatot vett részt.

A csapatokat tisztiek vezetik, akiket az április 8-iki felkelés után elfogtak, később azonban San Giuliano lörtönéből megszöktek és elmenekültek. A Vasco de Gama cirkáló a felkelőkhöz pártolt. A kormány megtett minden intézkedést, hogy a felkelőket abban a városrészben, ahonnan a felkelés kiindult, körülzássa. Reméli, hogy a felkelésnek rövidesen sikerül elejét venni.

Az események dacára a tengerészeti miniszter vezetésével egy hajódivízió az eredeti program szerint elindult Lagos-ba, ahol a divízió gyakorlatozni fog.

Eddig nem esett puskalövés a felkelés során.

A párizsi lapok a forradalom okául azt tartják, hogy a kamara 9 szótöbbséggel bizalmatlanságot szavazott a kormánynak, a szenátusban azonban 28 szavattal 10 ellenében bizalmat kapott a kormány. A miniszterelnök erre a köztársaság elnökének a parlament feloszlását javasolta, noha a törvényhozás mandátuma októberben jár le, az elnök

azonban megtagadta a kamara feloszlását.

Párizs, július 20.

Lisszabonból jelentik, hogy vasárnap reggel 10 órakor Battista kapitány, a felkelők vezetője és négy tisztjára

megadták magukat a kormány csapatainak.

Rövidesen várják a Vasco da Gama cirkáló kapitulációját is. A lefegyverzett forradalmárokat fogságba vették. Lisszabonban teljes a nyugalom.

Erdélyben 1180 református iskolát elkoboztak román állami iskolának.

Egy angol folyóirat a románok brutális erőszakoskodásairól. — Ha négy magyar emberről több együtt beszélget az uccán, lefogják őket, mint összesküvöket.

Londonból jelentik a MTI-nak: A Timo and Time című folyóirat vezércikkében ezeket írja:

Felette csodálatos, hogy Románia nem bánik emberesebben a kisebbségeivel. A békeszerződés nemcsak Erdélyt, ezt a Skótországgal csaknem egyenlő nagyságú területet juttatott Romániának, hanem a magyar Alföld egy részét is, köztük egy olyan területet, ahol minden egyes falu lakosa magyar. Ezen a területen most tilos,

hogy a tanoncokat iparosokká képezzék.

Ha több mint négy magyart beszélgetni látnak az uccán, mint összesküvöket letartóztatják.

A helyi hatóságok minden románnak haladéktalanul engedélyt adnak üzletnyitáshoz, míg a magyaroknak hónapokon keresztül várakozni kell és végül is a megvesztegetéshez kell folyamodni.

Ezen az annektált területen több

mint egy millió protestáns él, közeük több mint 700 ezer presbiteriarius (református) valamint 263 ezer luteriarius. Egyházaik és iskoláik, amelyeknek egyike-másika 400 éves múltra tekinthet vissza, mindenkor értékes kulturális befolyást gyakoroltak.

1180 református iskolát alakítottak át román állami iskolává.

A középiskolákat és elemi iskolákat egyszerűen bezárták. Az iskola épületeket elkobozták és amikor az oktatást más épületekben folytatni akarják, ezt egyszerűen eltiltják azzal az ürüggyel, hogy hiányos a berendezés.

Tordán egy kisleány iskola könyve címlapjára azt írta: A mi fővárosunk Budapest. Emiatt a nagy iskolát bezárták, bár a román iskola felügyelő semmi kivételt nem talál az oktatásban.

Más esetekben elég volt az iskola bezáratására az, hogy a tanítók a magyar történelem valamelyik hősről tettek említést.

A vallási kisebbségek védelmére kiküldött nemzetközi bizottság jelentése megállapítja, hogy a román kormány beismerte, hogy kényszeríteni lehet minden személyt, akiről a helybeli román magisztrátus megállapítja, hogy román nyelvű, a görög orthodox egyházba vegyék fel.

A békeszerződés a kisebbségeknek jogot ad valós szabad gyakorlatára, legfőbb ideje, hogy Romániát emlékeztessék kötelezettségeire, mert ez a rendszer nemcsak a békeszerződés megszegése, hanem az európai béke fenyegetése is.

A lakbér részlet fizetés.

Budapest július 20. Bethlen miniszterelnök ma délelőtt Budapestre érkezett és a délután folyamán az aktuális politikai és gazdasági kérdések megbeszélése céljából tanácskozássra ül össze Vass József h. miniszter elnökkel, valamint a kormánynak a fővárosban idéző tagjaival. A minisztertanács után több heti nyaralási tartózkodásra Inkepusztára utazik Bethlen miniszterelnök. A mai minisztertanácsban szóba került a lakbér és nem lehetetlen, hogy ennek a tanácskozásnak eredményeképpen változtatás történik a lakbér részletfizetés ügyében.

Gyűjtőszervezetek és barátsági körök
Dobozok,
 DAVIDHÁZY KÁLMÁN könyvtárában
 és dobozgyűjtő r.-t.-nél, DEBRECEN.
 PÓVÁSZKERT-U. 8.

A Szent Anna és Batthiány-uccák sarkán hatalmas bérházat épített a város.

A külföldi kölcsön beruházási programja a városi tanács előtt. — Déri-muzeum, tanonkoléka, bérház, szennyvízszűrőtelepi gazdaság nyomda, téglagyár, vágóhid, stb.

Az öt millió dolláros kölcsön is rendelkezésre állana már a városnak.

A városi tanács tegnapi ülésén, melyen már ismét dr. Magoss György polgármester elnököt, hosszabb megbeszélésre szolgáltatott alkalmat a városi politika nagy horderejű eseménye: a külföldi kölcsön beruházási programja.

A tanács első sorban is elhatározta, hogy a program megvitatására szándékán délután nagy értekezletet hív össze. Az értekezletre meglovatnak a jog- és pénzügyi bizottság s a tanács tagjai, valamint a városi vállalatok vezetői. A kialakuló javaslatot pénteken délelőtt a gazdasági bizottság, majd a teljes tanácsülés

szombaton délelőtt pedig a közgyűlés fogja tárgyalni.

E dolgokkal kapcsolatban szóba kerültek azok a kombinációk, melyeket szélsőséges oldalakról állítanak a tanács elé a kölcsön felhasználásáról.

Kifejezést nyert az a nézet, hogy ezek a kombinációk vagy egyenesen üzleti érdekföltésből, vagy pedig a dolog kell meg nem értéséből erednek.

A kölcsönt ugyanis gyümölcsözőtően kell befektetni, nemcsak azért, mert ezt kötelezőleg írja elő a pénzügyminiszter, hanem azért is, mert ellenkező esetben két évtizedig az adózó közönségnek kellene kinyögni a súlyos milliárdokat.

Dr. Magoss György polgármester ki is fejezte, hogy a gyümölcsöző befektetési program elbuktatása esetén nem volna hajlandó vállalni a felelősséget és az utódok átkát.

Már pedig míg egyes oldalakról lényegileg abszolút meddő, hangzatosan „szociális”-nak nevezett beruházásokat követelnek, másrészt éppen azok ellen a befektetési területek ellen rohamoznak, hol lebiztosabbban várható a kamat.

A városi tanács indokolatlannak találja a vállalatokkal szemben táplált aggodalmakat. Ezek a vállalatok mindig rentábilisok voltak s közcélakat szolgálnak. A világítási vállalat fontosságát mindenki elismeri de annál inkább támadják a nyomdát.

Pedig ennek a közel négy évszázados és a legelső magyar nyomdák közé tartozó városi nyomdának megfojtása európai kulturbotrány és kulturszégyen volna, eltekintve attól, hogy a város horribilis nyomtatvány szükséglete óriási tétellel növelné a kiterheteket.

A megbeszélésen kifejezést nyert azt is, hogy a téglagyár a tervezett befektetés révén nagyon nagy jövedelmet hozna, biztosítaná a városi építkezések szükségletét, de évtizedekre megoldaná a járdáknak és a mellékucaknak bürkolatozási anyag-szükségletét az u. n. Klinker-tégla által.

A szeszüzletre vonatkozólag kijelentette a polgármester, hogy azonnal megszünteti üzemét, ha az lesz az eredmény, hogy nem isznak több pálinkát Debrecenben.

Különbö is a tanács hozzávetőleges tervéből kitetszik, hogy a vállalatok kölcsönös szükséglete elenyészően kevés, tekintve, hogy a világítási vállalatot maga igénybe venné az egész összeget, kikapcsolják ebből a kölcsönből és egy év múlva külön kölcsönrel elégték ki — mint ezt már a „Debreczeni Ujság” megírta.

Fogalkozott a tanács az építendő bérházak helyiének kijelölésével is.

A jövedelmezőség szem előtt tartásával legkésőbbnek annak a hatalmas három összefüggő városi teleknek kiépítése mutatkozott, mely a Batthiány és Szent-Anna uccák sarkán terül el.

Hatalmas bérház-kolosszus fog itt felépülni a felszinten körül üzletekkel. Ezen kívül még egy már ismert típusú kisebb, kétemeletes bérházat épített a város a DEMKE mellett, amivel ez a terület be is fog telni.

Az egyes beruházási tettek még nincsenek teljesen kidolgozva, ezért a tanács csak hozzávetőleges számí-

tást tett az eddig már általa elfogadott beruházásokról. Ezek szerint az egyes tettek a következő körülbelüli összeget vette számításba a tanács.

A két bérház építése 12 milliárd, a Déri-muzeum építése 12 milliárd, az iparos tanonciskolának a Csapó uccai frontig való kiépítése 10 milliárd, a szennyvíz szűrő telepi gazdaság felszerelésére öt milliárd, a vágóhid kibővítésére 3 milliárd, a nyomda-vállalat részére 6 és a téglagyár részére 4 milliárd.

Ez összesen 52 milliárdot tesz ki, míg az 1.200.000 dollár a százalékok leszámitásával kb. 60 milliárdot jelent. Természetesen a fenti összeállítás csak hozzávetőleges, a végleges programot az említett gyűléseken állapítják meg.

Érdekes kijelentést tett dr. Magoss György polgármester arról, hogy Debrecen városát még ma is elhalmozza külföldi kölcsönajánlatokkal. Most is van vagy négy ajánlat az asztalomon — mondotta a polgármester.

Még szenzációsabb volt a polgármester azon kijelentése, hogy az öt-millió dolláros kölcsön ügyében is érkezett újabb ajánlat. Eszerint a pénzesport értesítette a várost, hogy

az 5 millió dollár rendelkezésre áll s nem kíván kötvényengedélyt, megelégszik jogi bekebelezéssel is.

A kamat 10 és fél százalék a kölcsönt 99 százalékban (!) fizetik ki, ebből csupán 2 százalék közbenjárás iktalék levonását kérik.

Már ebből látható, hogy mindazok a szükségletek, melyek most elmaradnak, már jövő évben az egy évi tilalom letelte után kielégítésre fognak találni az eddig feltétlenül biztosítható újabb kölcsönből.

Egy budapesti uri asszonyt megloptak az egyik debreceni szállodában.

Dr. Pillinszky Atiláné a károsult. 1500 cseh szokolt lopott el a tolvaj.

Hétfőn hajnalban Nyiregyházaúton Debrecenbe érkezett dr. Pillinszky Atiláné, egy budapesti ügyvéd felesége, aki itt az egyik előkelő szállodában szobát bérelt, hogy az út porától magát megtisztítsa, és megpihenve tovább folytassa útját Budapest felé.

Rövid mácfél órai pihenés után az úrnő lement a portáshoz és kifizetve a szoba bérét, intetett soffőrijének és elrobogott az autón.

Alig 15 perc múlva újra a szálloda előtt állt meg ugyanaz az autó. Utasa most már ideges gyorsasággal kiszállva a portáshoz sietett és előadta, hogy

pénzét tárcával együtt fent hagyta a szobájában

Megjegyezte mindjárt, hogy 1500 csehe korona összeg volt tárcájában. A portás készséggel azonnal kinyitotta a szobát. Az úrnő rögtön az ágyhoz ment, mert mint mondotta — a párna alá tette a pénzt.

de a legalaposabb kutatás dacára sem talált ott egyetlen bankjegyet sem.

Miután meggyőződött arról, hogy a pénz nincsen a szobában, autóval a rendőrségre hajtott és feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, a több mint három millió magyar koronányi összeg ellopása miatt.

A rendőrségről detektívek mentek ki a szállóba és bevezették a nyomozást. Megállapították, hogy az úrnő miután becsukta a szoba ajtaját, a

ku'csot levitte a portáshoz és az alatt a 15 pernyi idő alatt míg az úrnőly altójával visszatért a szobába,

nem járt senki és így a lopást már előzőleg kellett elkövetni a rafinált tolvajnak.

A rejtélyes lopási ügyben a detektívek nagy eréllyel nyomoznak. Kihallgatták már a szálloda portását és takarító asszonyát, akik ott voltak mikor az úrnőnek a szobát kinyitották, de még nincsen nyoma a tolvajnak.

Szeptemberre két új iskolát épített Debrecen 715 millió költséggel.

Debrecen város a kultuszminiszter felhívására több új tanyai iskola felállítását határozta el. Ezek közül kettőt szeptember elejére már fel is kell állítani. Az egyiket a Gillyányi kaszárnyában rendezik be 165 millió költséggel, míg a másikat a kiuleshalmi Kónya-telepen építik fel a még régebben készített terv alapján 550 millió koronával.

A kultuskormány vállalta az iskolák állami jelleggel való felruházását, de csak a személyi kiadások teljesítésére hajlandó. Így a dologi kiadásokat a még 1907-ben kötött szerződés pontjainak ellenére Debrecen város köteles viselni. Ez újabb teher elvállalása felől a legközelebbi közgyűlés dönt.

A Kölcsönös Segélyző Egylet új igazgatósága.

A Debreceni Kölcsönös Segélyző Egylet vasárnapi igen látogatott közgyűlésén az igazgatóság bejelentette, hogy a Szövetkezet teljes önállósága érdekében a Tiszántúli Mezőgazdasági Helyintézetől külön válik, közös elhatározással az egész igazgatóság lemond, hogy a közgyűlésnek új igazgatóság választására módot nyújtson.

A közgyűlés egyhangú határozattal elfogadta a jelentést és az igazgatóság lemondását, míg Molnár Jenő indítványára kimondta, hogy Szent-Királyi Tivadar elnöknek és dr. Radó Rezsőnek, akik rem kívánnak az új igazgatóságban helyet foglalni, továbbá Falk Lajos és Serly Edének, akik korukra tekintettel kívánnak visszavonulni, valamint a volt igazgatóság többi tagjainak és tisztviselőiknek elismerését és köszönetét fejezi ki.

Miután Zelinger Ede fölszólalására dr. Szántó Sámuel vezérigazgató, a közgyűlés elnöke, megnyugtató választ adott, a közgyűlés megválasztotta az új igazgatóságot, amelynek tagjai: dr. Bacsó Jenő, Deutsch Sámuel, dr. Gődényi Sándor, dr. Gulyás István, Kiss Imre börgyáros, Kovács Gyula vaskereskedő, Márton Dezső, Mihalovits Jenő, Papler Pál, Stégmüller Árpád, Dr. Szántó Sámuel, Varjassy Imre.

Kiegészítette a felügyelőbizottságot, melynek tagjai most: dr. Haendel Vilmos, Huszár Miklós, Kövy Lajos, Radó Sámuel, Rhénes Károly. Póttagok: Hegedűs Árpád mérnök, Springer József.

Az „ALFÖLDI”-pincében

1 zóna reggeli
1 pohár sör
1 kenyér vagy sütemény

9 ezer korona.

Esténként: Rác Laczi teljes zenekarával :: muzsikál.

KNOTTI KOVÁOSNÉ

szabászati és varrőiskolaja

KOSSUTH-UTCA 48. SZÁM.

Belratkozás 9 órától 1 óráig, t. n. 3—5-ig.

A bagaméri anyagyilkosság borzalmas részletei.

Az elvetemült fiu földhöz vágta édesanyját és fejét fejszével széjjel verte. Amiért nem adott az anyja szalonát neki. — Mivel akarta félre vezetni a hatóságot?

Napok óta tartja izgalomban a közele Bagaméri község lakosságát az a borzalmas gyilkosság, amelyet egy Amerikából visszatért földmives követett el.

A bestiális elvetemedett ember, aki édesanyját fejszecsapásokkal agyon verte ma már a debreceni ügyészség fogházában várja méltó büntetését.

A bagaméri csendőrség értesítette dr. Proineszberger Jenő táblabíró, a vizsgálóbírósg vezetője vasárnap reggel kiszállt Bagamériba és lefolytatta a vizsgálatot az anyagyilkos Vályi Gábor ügyében.

A minden részletre kiterjedő vizsgálat eredményéről a következőkben számolunk be:

Vályi Gábor bagaméri lakos elég jómódu kisbirtkos, van háza, telke, szőlője is, amelyből gond nélkül élhetett volna édes anyjával, a 74 éves özvegy Vályi Danielnéval. Vályi Gábornak az apja már régebben meghalt, házat és vagyonát fiára hagyta, úgyhogy a ház tulajdonjoga Vályi Gáboré, de az anyjának hasznélvezeti joga van a vagyonból elete végéig.

Vályi Gábor, aki Amerikát is bejárta, hazatérve semmivetésnek adta magát és a faluban is mint munkakerülő ismerték, aki nem szeretett dolgozni. Anyja állandóan unszolta, hogy kezdjen valamibe és sokszor megfenyegette, hogy csak akkor ad neki enni, ha nem dolgozik. Ebből gyakran lett veszekedés az anya és fiu között.

Szombaton reggel az öreg asszony már kora hajnalban felkelt, rendbe tette egyszerűen bebutorozott szobáját és aztán kihajtotta a libákat hajnali 5 órakor a legelőre.

A fiu, — mint a vizsgálóbíró előtt elmondta — a szőlőbe készült, ahol kisebb munkát akart elvégezni.

Szalonát akart magával vinni és mivel anyja a szalonát a padláson tartja, felment a padlásra,

azzal a szándékkal, hogy lehoz magának egy darab szalonát. Azonban családias érte, nem volt a padláson a szalonna. Az anyja, mint már máskor is tette, eldugta előle.

Most a fiu az anyja keresésére indult, átment a szomszédokhoz Balogh Lajosnéhoz és kérdezte, nem volt-e ott az anyja, mert eldugta a szalonát és nem tud magával vinni a szőlőbe enni. Balogh azt mondta, hogy ide nem hozta az édesanyja.

A fiu erre dühösen, káromkodva elment a másik szomszédhoz Szatmári Lajosnéhoz és ott kérdezősködött, hogy nem vitte-e oda az anyja a szalonát. Itt szintén felvilágosították, hogy oda nem vitt senki semmit, mire a fiu dühösen hazament. Nemcsakára az öreg asszony hazajött a mezőről, Balogh Lajosné, az egyik szomszéd a kapuban megszólította, hogy a fia kereste a szalonát, mire azt válaszolta, hogy

a fene egye meg a haszontalant, eldugtam a padláson, mert elposcsékolja az egészet ez a dologkerülő és ezzel bement a szobába.

Hogy ezután mi történt ott a szobában azt csak a gyilkos elmondásából lehet megtudni, mert szemtanúja az esetnek nem volt. Ő maga azt

mondja, hogy mérgesen bement a szobába, rátámadt anyjára, miért dugta el a szalonát? Ebből veszekedés támadt, a 74 éves öreg asszony a konyhában volt és a szóváltás hevében a gyilkos állítása szerint

nekiugrott, hogy megüsse, erre azonban nem került sor, mert ő megkapta az édes anyját, a sok bosszúság miatt indulatba jött és a földhöz vágta,

beugrott a konyhába nyíló kamarába ahonnan egy nagy fejszét vett elő és a konyhában

a földön fekvő anyjának a fejsze fokával a fejére vágott.

Az ütéstől a szerencsétlen asszony koponyája beszakadt, a vér nagy sügárban ömlött belőle és hörgés közlén jött orrán, száján a vére

Ekkor nehogy kilódjék és hogy

Rakovszky belügyminiszter tegnap lóháton Debrecenbe érkezett.

A felesége autón jött. — Ma folytatják útjukat Berettyóújfalu felé.

Rakovszky Iván belügyminiszter és felesége vasárnap autón a Hortobágyra érkeztek, honnan tegnap, hétfőn délelőtt folytatták útjukat Debrecen felé.

A kényelmes asszony délelőtt fél 11 órakor érkezett Debrecenbe autón, míg férje,

a belügyminiszter, aki különben szenvedélyes úrlovás, a Hortobágytól Debrecenig lóháton tette meg az utat

és háromnegyed órával később érkezett az autónál.

Az illusztris vendégek útja szigorúan magánjellegű Debrecen családi ügyekből folyólag keresték fel. Rakovszky miniszter senkit sem fogadott.

Gellértet és társát ma szembesítik a Péterfia uccai trafikban.

A nyomozás még mindig nem tud pozitív adatokat felmutatni. — A gyanúsítottak alibit igazolnak.

A Péterfia uccai gyilkosság ügyében a tegnapi nap sem hozott semmi figyelemre méltó eredményt. Megírtuk, hogy az új nyom nem sok sikerrel kecsegtet, de a nyomozó hatóság a legéberebben kutatja végig mégis, hatha valami kapcsolatot talál.

A gyilkosság új gyanúsítottjai Gellért Zsigmond és Hutzner József u

a halál hamarabb bekövetkezzen — mondja a gyilkos, — **torokon ragadtam és addig szoritottam a nyakát, amíg láttam, hogy lélekszik.**

Ezután átment a szomszédokhoz és azt mondta, hogy az anyja, felment a padlásra szalonáért és lecselt a létráról.

A szomszédok gyanakodva fogadták ezt a mestét, bementek a konyhába és látták, hogy — **ott fekszik véres fejjel a szerencsétlen asszony.**

A gyilkos elment az orvoshoz is közben és a községi orvosnak, Hollósak ugyanugy adta elő a dolgot, hogy leesett a létráról.

Rövidesen megérkeztek a csendőrök és mindjárt látták, hogy a fiu-nak az előadása mese, mert a balta ütéstől az asszonynak a koponyája ugyszólván kettérepedt és a vér már fölörmán mind kifolyt belőle.

Az orvosi boncolás szerint a halál közvetlen oka koponyarepedés, agyrúncsolás. Megállapították az orvosok azt is, hogy a nyakán konstatálható a fojtogatás nyoma.

Az elvetemült gyilkost behozták a debreceni ügyészség fogházába, ahol vizsgálati fogságba helyezték.

Délben a vendégek megebédeltek a Bikában, majd ebéd után ugyan-csak a Bikában levő szálláshelyre mentek. Debreceni időzésük alatt Ghyezy rendőrkerületi főkapitány főkapitány kalauzolta a minisztert.

Rakovszky miniszter és felesége ma folytatják útjukat Berettyóújfalu felé,

ahol Ercsey kormányfőtanácsos vendégei lesznek, innen pedig tovább mennek Gesztre, a Tisza családi birtokra, hogy a gazdasági munkálataikat megtekintsék. A miniszter Berettyóújfaluig szintén lóháton teszi meg az utat csak onnantól kezdve autón.

Isengeri csendőrség beszállította a vieregyszéki ügyészség fogházába. Terhükre nem csupán a gyilkosság van írva, hanem számtalan büncselekmény ténye, amelyek közül már eddig is többet beismertek.

Hogy a szembesítések megjéhetők legyenek

a debreceni rendőrség a két gya-

núsítottat áthozatta Debrecenbe.

A rendőrség munkája most főleg annak pontos megállapítására irányul, hogy a két gyanúsított a gyilkosság idejében hol tartózkodott, ők ugyanis alibit akarnak igazolni, aminek sikerét vagy kudarcát ma még nem lehet megállapítani. Lár a nyomozó hatóság dr. Elek Ferenc rendőrfogalmazó irányításával nagy körültekintéssel dolgozik az ügyön.

A mai napnak különben döntő jelentőségű lesz a nyomozásban. Ma fogják

a két gyanúsítottat kivinni a helyszínre és ott az ismeretes korona tanuk előtt lejátsszák az egész kiszolgálási jelenetet.

Amennyiben a szembesítés negatív eredménnyel végződik. Gellértet és társát visszazárlítják a vieregyszéki fogházba.

Ujdonságok.

A nagytemplom renoválási munkálatainak ellenőrzésével Haty Kálmán mérnököt bizta meg az egyház. Megírtuk, hogy a református presbiterium a nagytemplom renoválási munkálatait kiadta Fejér és Ritter debreceni vállalkozóknak azzal a kikötéssel, hogy november 1-ig tartozik a munkát teljesen befejezni. A presbiterium azt is elhatározta, hogy a munkálatok ellenőrzésével szakértő építész biz meg. A gazdasági bizottság tegnap tartott ülésében az ellenőrzés munkáját Haty Kálmán mérnökre ruházta, aki munkája fejében a renoválási költség egy százalékát kapja. Az egyháznak többen tettek ajánlatot az ellenőrzési munka elvállalására, de jóval magasabb díjazást kívántak.

Hadisegélyesek kifizetése. A hadirokkantak, hadiözvegyek és árvák július havi illetményeinek kifizetése július hó 22, 23, 24. és 25-én, délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 4 órától 7 óráig fog megtörténni. Megbizottak az illetményeket csupán szabályszerűen kiállított meghatalmazás alapján vehetik fel. Debrecen sz. kir. város Népjóléti Hivatala.

Aszmann úridivat üzletébe megérkeztek a legújabb divatú női fürdőtrikók.

Gimnazistalány, aki suszterinasnak ment. Megszoktuk már, hogy a nők elözlönlök a férfialyvákat, mégis meglepetés egy tizenhatéves budapesti urilánynak az a merész elhatározása, hogy a hatodik gimnázium helyett egy derék cipészmeisterhez iratkozott be. Preisz Katónak hívják ezt a bátor kislányt, aki a szurtos kaptafával, meg dikiccsel cserélte fel a zongróát és a latin nyelvet. Preisz Kató egyébként nagyon megvan elégedve a mesterségével és az egyetlen vágya, hogy minél előbb hivatott művelője legyen a cipészművészetnek.

Kitűnő férfi fehérművek Frank Edénél

Poloskát

svábbogarat, tücsköt, 24 órában belül mindenki kiríthatja a szabadalmazott féregirtóval. — Olcsó árban kapható

Stern

festéküzletében, PIAC-UTCA 10. Bikával szemben. Garantált minőségű patkány és egérintő állandóan nagy rakáron

Legfinomabb PERGAMENT befőtt-kötöző ÉS ZSINEG

Csanak József K. R. Z. fűszer- és csemegekereskedésében. Telefon 70. Piac-u. 51.

Újrenda negyervegdi uszodában.

Két heti bevétel 69 millió korona. A városi tanács tegnapi ülésén szövétték, hogy a negyervegdi uszodában igen kellemetlen, visszaélés jellegű szokás kezd lábra kapni. — Vannak ugyanis, akik még reggel váltanak egy s ezt a nap folyamán tovább adják később érkező családtagjaiknak és ismerőseiknek. Így a kabint reggeltől estig elfoglalják még pedig egyszeri díj fizetése ellenében többen, ami annál nagyobb baj, mert a kabin különben is kevés.

9 városi tanács ezekre való tekintettel kimondta, hogy a délelőtti váltott jegyek csak déli 2 óráig érvényesek, tehát 2 órától 6-ig, mindenki új jegyet tartozik váltani.

A tanács örömmel vette tudomásul, hogy az uszoda eddigi bevétele 69 millió koronát tesz ki. Ez a kb. két heti jövedelem azt bizonyítja, hogy az uszoda anvagilag is pompásan állja meg a helyét.

Főurak óriási klubvesztéségei Bécsben. Bécs előkelő klubjaiban ismét sok pénzt veszítenek az arisztokraták Budenos Pülöp 7 milliárdot, Thun-Hohenstein Ferenc gróf pedig 5 milliárd osztrák koronát veszített házárdjátkon.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonok, ismerősök, jó barátok, nemkülömben Hajdúvármegye tisztikarának mélyen tisztelt tagjai, kik felejthetetlen drága jó férjem illetve édes apánk temetésén részvéttükkel s vigasztaló szavaikkal mély fájdalomukat enyhíteni szívesek voltak, fogadják ez uton is hálás köszönetünket. Debrecen, 1925. július hó 17. óv. Uzonyi Péterné és gyermekei

Ablakok minden nagyságban gyári árban kaphatók Blattner ablakgyár, Szív-utca 14. szám.

TITONELLI MIKLÓS Kőfaragó-mester WESSELÉNYI-TÉR 10.

Eivállal: mindenféle síremlékek, sírboltok, hősi emlékek, épület munkáknak műköből és termésköből való elkészítését. Árak legutányosabbak. Kész sírkövek telepemen. — kaphatók. —

Hentesáru-műhely teljes berendezése, felszerelése eladó.

Vétel esetén a műhely-helyiség esetleg továbbra is bérelhető. Bővebb felvilágosítás nyerhető Meszina-utca 26. szám alatt, vagy a Nagy Lejos ingatlanforgalmi irodában, Veres utca 9. szám alatt.

Kötéláru üzletemet

Petőfi-tér 4. szám alatt megnyitottam.

Kitűnő anyag. Jutányos árak. Vízonteladóknek árengedmény!!
Bogdány Sándor
kötélgyártó.

Az amerikai hóhullám átcsapott Magyarországra is

Egerben 32 fok volt a hőség. — Németországban már irtózatos a hőség.

Megirtuk, hogy az amerikai hóhullám átterjedt Londonra is. Berlinből ma telefonon azt jelentik, hogy

ott irtózatos hőség kezdődik. Tegnap harminc fokig emelkedett a hőmérséklet, ma délelőtti pedig már árnyékban is 34 fok meleg volt.

Évek óta nem emlékeznek ilyen nagy hőségre Berlinben. Már eddig is számos napszírasi esetet jelentettek be.

A berlini hőség az amerikai hóhullám átterjedésének következtében keletkezett. A jelek eszerint azt mutatják, hogy a hóhullám néhány napon belül átterjedhet Budapestre is.

Ezt a feltevést megerősíti a Meteorológiai Intézet jelentése is, amelyből kiderült, hogy tegnap Magyarországon helyenként már harminckét fok meleg is volt.

A négy évi fegyházra ítélt Kosztka Istvánt, ma szabadlábra helyezték.

Budapest, július 20. A négy esztendői fegyházra ítélt Kosztka István, védő dr. Déry Géza sürgős kérvényben azt kérte a budapesti törvényszék elnökétől, hogy amennyiben az orvosok megállapítják, hogy Kosztka egészségét a börtön levegője tönörtenné, a törvényszék rendelje el azonnali szabadlábra helyezését.

A tegnap megejtett törvényszéki

orvosi vizsgálat alapján kiderült, hogy Kosztka egészségi állapotára a börtön levegője súlyosan káros és ezért az ügyészség hozzájárult az orvosi vélemény által ajánlott szabadon bocsátáshoz. Ehhez képest a törvényszék ma délután fél 1 órakor elrendelte Kosztka szabadon bocsátását, úgy, hogy Kosztka ma délben elhagyta a Markó utcai fogházat.

A Mezőgazdasági Gépgyár nem hajlandó tovább üzemét folytatni.

Nem vezetett eredményre a városi tanács akciója. — Felajánlották a városnak megvételre a gyárat.

Megirta a „Debreceni Ujság” hogy a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank érdekköréhez tartozó Debreceni Mezőgazdasági Gépgyár, mely szép multra, külföldi szállításokra és 200 munkást foglalkoztató üzemre tekinthet vissza, felmondott munkásainak s elhatározta üzemének végleges bezárását. Debrecen város tanácsa a közérdekre való hivatkozással tiltakozott az üzem bezáratása ellen és ilyen irányú iratot intézett a Banknak Budapesten tartott közgyűléséhez.

A Bank ma válaszolt a tanács tiltakozó iratára. Előadja, hogy a Gépgyár sohasem volt hasznothajtó. Mi-

ker ők átvették, minden lehető elkövettek a gyümölcsöző üzem megteremtésére.

de nem sikerült és eddig több milliárdot ráfizettek.

Epen ezért nem hajlandók a gyárat továbbra is üzemben tartani, hanem teljesen bezáratták.

A bank egyszersmind arra is céloz lefelében, hogy szívesen eladná Debrecen városnak a kellemetlen vállalatot.

Miután a tanács akciójára a közérdek szolgáltatott indokot, természetesen nem reflektál a különös ajánlatra.

Püspöki Uradalmi Bérpince R.-T., Vác.

Palaokozott és hordós fajborai általános feltűnést keltenek és a legjobb hírnévnek örvendenek.

Kapható:

palaokonként, minden fűszerüzletben.

Nagyban:

Trigárszky Emilnél, Debrecen.
Hunyadi-utca 13. Telefon: 158.

Humor a gondok között

Hatalmas vizesésben gyöngörködik a férfi. Egzedül van és boldogan sóhajt fel: — Istenem, ha itt volna a feleségem, rem hallanám a vizesésnek ezt az óriási robajait!

Fényképezőgépek és fotófilmek leg nagyobb választékban Berzékly műtermében Ferenc József-ut 38. Lemez eladás darabonként is.

Egy tehén, négy borjú. Tapalról iriák lapunknak: Tóth János sümegesehi földmives egyik tehene négy iól kifejlett borjuval lepte meg gazdáját. Az állat 10 éves, eddig 14 borja volt, két ízben már ikreket hozott a világra.

Tűkörvartás, üvegösszólas, régi tőrök utádonéss Sipkovits Béla üvegműipari vállalata Szív utca 14-15. Telefon 356.

Választékos és izletes zóna reggelik, adagonként kettő ezer korona. Albert Belvárosi éttermeiben. Naponta friss csapolású dupla máriusi sör.

Dr. FLESCHE-féle

SKABOSAN-kendő, szellett SKABOFORM újból kapható Leghamarabb megszünteti a

viszketegséget,

szellett, szellett, rühesség.

Nem piszkít, szagtalan, nappal is használható Bedörzsolés utánra való Skaboform puder

Kés és kátránvazsappan.

TYUKSZEMET, bőrkeményedést szellett leg hamarabb eltávolítja. — Kapható minden gyógyszerárban

Máthéi János

vizvezeték, csatornázás és fűrdőberendezési vállalata
Csapó-u. 24. Telefon 321.

FEJFÁJÁS,

nátha, szédülés, kábultság ellen legjobban

Antidol

Fél perc alatt hatál! 1 üveg: 85 adag. Ár 190 K. Jelenlegi száorzszám 8700.

Főlerakatok: Mihalovits Jenő, Grósz Nagy Ferenc, Bardách Dező gyógyszer-tárosoknál.

Gyárhelyiség,

bármily üzemi célra megfelelő

azonnal eladó
Czím a kiadóhivatalban.

Asztalos István

hordógyártási telep
Boldogfalva-utca 3. sz.

Bejárati: Miklós-utcaórol Iskola vagy Szálka-utca.

Minden kádáraru: boros, szil-róshordó, kád, veder, dézsaféle, új használt legolcsóbban kapható és javítható.

Felhívásra a munka megnézése, felvállalása és esetleg elszállítása iránt helyszíneire küldünk, úgy helyben, mint vidéken.

Fahulladék, forgács kapható. Segédek, tanulók felvétetnek.
Telefon: 6-58.

